

Š i f r a k a n d i d a t a :

Državni izpitni center

M 0 7 1 2 7 1 1 1

SPOMLADANSKI ROK

Osnovna in višja raven
LATINŠČINA
≡ Ispitna pola 1 ≡

Jezikovna enota

Torek, 29. maj 2007 / 60 minut

Dovoljeno dodatno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese s seboj nalivno pero ali kemični svinčnik, latinsko-slovenski in slovensko-latinski slovar.

Kandidat dobi dva ocenjevalna obrazca.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila. Ne izpuščajte ničesar.

Ne obračajte strani in ne začenjajte reševati nalog, dokler Vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca).

Številka v oklepaju pomeni točkovno vrednost naloge.

Odgovore z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom vpisujte **v izpitno polo** v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo.

Če se zmotite, odgovor prečrtajte in napišite na novo. Nečitljive rešitve in nejasni popravki se točkujejo z nič (0) točkami.

Zaupajte vase in v svoje sposobnosti.

Želimo Vam veliko uspeha.

Ta pola ima 8 strani, od tega 2 prazni.

**NATANČNO PREBERITE NASLEDNJE BESEDILO
IN REŠITE NALOGE, KI SLEDIJO.****(50)**

Tacit opisuje odnose med poveljniki in navadnimi vojaki pri Germanih.

Germani reges ex nobilitate, duces ex virtute sumunt. Neque regibus infinita potestas 1
est et duces exercitibus exemplo potius quam imperio praesunt. Quare libentius 2
eorum imperiis parent, si illi prompti videntur, si ante aciem pugnant. Ceterum milites 3
neque vincire neque verberare¹ cuiquam, ne ducibus quidem, nisi sacerdotibus licet, 4
quasi² deus haec imperet; dei enim adesse pugnantibus et interesse proeliis 5
creduntur. Signa deorum in proelium portant et id maxime ad fortitudinem³ 6
incitamento⁴ omnibus est. 7

¹ verberare *šibati, bičati*; ² quasi *kot da*; ³ fortitudo, inis *pogum*; ⁴ incitamento esse *spodbujati*

I. RAZUMEVANJE BESEDILA**(15)**

Odgovarjajte v slovenščini, če vprašanje ne zahteva drugače.

1. Kateri kriteriji so vodili Germane pri izbiri njihovih kraljev in vojaških poveljnikov? (2)
Izpišite ustrezne dele latinskega besedila.

2. Kakšno ravnanje so Germani pričakovali od svojih poveljnikov na bojnem polju? (4)

3. Kdo je lahko kaznoval vojake? Kateri načini kaznovanja se omenjajo v besedilu? (4)
Navedite latinsko besedilo.

4. Kakšne predstave o vlogi bogov na bojišču so imeli Germani? (3)

5. Kaj je Germanom med bitko vlivalo največ poguma? (2)

II. OBVLADOVANJE OBLIKOSLOVJA IN SKLADNJE (35)

1. Analizirajte navedene glagolske oblike, upoštevajte njihovo vlogo v sobesedilu. (4)

Osebne glagolske oblike						Neosebne glagolske oblike			
Glagol	Analiza					Glagol	Analiza		
	Os.	Št.	Nak.	Čas	Način		Oblika	Čas	Način
praesunt (2)						vincire (4)			
imperet (5)						pugnantibus (5)			

2. V besedilu poiščite vse zaimke v 3., 4. in 5. vrstici, jih vpišite v spodnjo razpredelnico, določite vrsto in analizirajte (4)

Zaimek	Vrsta	Analiza		
		Sklon	Število	Spol

3. Prevedite in izrazite na drug način. (3)

Regibus Germanorum infinita potestas non erat.

Prevod: _____

Pretvorba: _____

4. Prestavite v pasiv. (4)

Germani signa deorum in proelium portabant.

5. Analiza odvisnikov: Podčrtajte odvisnik, izpišite in določite vrsto vezne besede, izpišite glagolsko obliko ter pojasnite rabo časa in naklona, določite stavčno funkcijo odvisnika.

- (a) **Germani libentius imperiis ducum parent, si prompti videntur.** (5)

	Izpis	Analiza
Vezna beseda		
Glagolska oblika		
Stavčna funkcija	—	

- (b) **Signa deorum in proelium portant, ut se ad fortitudinem incitent.** (4)

	Izpis	Analiza
Vezna beseda		
Glagolska oblika		
Stavčna funkcija	—	

6. Poimenujte in prevedite konstrukcijo. (2)

Dei enim adesse pugnantibus creduntur.

Konstrukcija: _____

Prevod: _____

7. Določite vrsto participialne konstrukcije in jo prevedite. (3)

Signis deorum in proelium allatis, Germani fortius pugnauerunt.

Konstrukcija: _____

Prevod: _____

8. Postavite stavka v odvisni govor.

(a) **Tacitus scribit: »Germani signa deorum in proelium portant.«** (3)

(b) **Dic mihi: »Qua re Germani ad fortitudinem incitantur?«** (3)

PRAZNA STRAN

PRAZNA STRAN